Čtvrtek 18. července 2019

P9_TA(2019)0005

Situace na hranici mezi USA a Mexikem

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. července 2019 o situaci na hranici mezi USA a Mexikem (2019/2733(RSP))

(2021/C 165/02)

Evropský parlament,

— s ohledem na článek 24 Listiny základních práv Evropské unie, který stanoví, že prvořadým hlediskem musí být vždy nejvlastnější zájem dítěte a že každé dítě má právo udržovat pravidelné osobní vztahy a přímý styk s oběma rodiči,

— s ohledem na Mezinárodní úmluvu o ochraně práv všech migrujících pracovníků a členů jejich rodin,

— s ohledem na prohlášení členů Kongresu USA po návštěvě zajišťovacích zařízení v červenci 2019,

— s ohledem na Úmluvu o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a na Protokol týkající se právního postavení uprchlíků z roku 1967,

— s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte z roku 1989,

— s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

— s ohledem na obecné zásady EU z roku 2008 týkající se ochránců lidských práv,

— s ohledem na současné politické iniciativy vlády USA v oblasti migrace a azylu a na Protokoly ochrany migrantů (*Migrant Protection Protocols*, MPP),

— s ohledem na prohlášení vysoké komisařky OSN pro lidská práva Michelle Bacheletové ze dne 8. července 2019,

— s ohledem na prohlášení úřadujícího ministra USA pro vnitřní bezpečnost ze dne 9. července 2019,

— s ohledem na zprávu ze dne 2. července 2019 o situaci v přijímacím zařízení Rio Grande Valley, kterou vypracovala kancelář generálního inspektora na ministerstvu pro vnitřní bezpečnost pro úřadujícího ministra pro vnitřní bezpečnost,

— s ohledem na globální pakt o migraci přijatý Valným shromážděním OSN dne 19. prosince 2018,

— s ohledem na Deklaraci nezávislosti USA z roku 1776,

— s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že USA a EU považují lidská práva za nezadatelné a základní právo všech lidských bytostí;

B. vzhledem k tomu, že krizová bezpečnostní situace a hluboká bída v posledních letech dohání rodiny, včetně mladistvých a dětí, k útěku z Mexika a tzv. severního trojúhelníku ve Střední Americe (El Salvador, Guatemala a Honduras) do USA, aby tam hledaly bezpečí, ochranu a hospodářskou stabilitu;

C. vzhledem k tomu, že USA jsou historicky zemí přistěhovalců a že v nich žije pestrá škála různých komunit;

D. vzhledem k tomu, že každý svrchovaný stát má právo rozhodovat o podmínkách vstupu a pobytu cizích státních příslušníků na svém území, avšak současně se musí řídit všemi příslušnými mezinárodními závazky v oblasti lidských práv;

E. vzhledem k tomu, že USA v roce 2018 poskytly Úřadu OSN pro uprchlíky (UNHCR) částku 1 589 776 543 USD, což z nich učinilo zdaleka největšího dárce Úřadu;

F. vzhledem k tomu, že USA přijaly přísná opatření vůči migrantům a žadatelům o azyl, kteří překročili jejich hranice ve snaze uplatnit své nezadatelné právo na šťastný život ve svobodě;

G. vzhledem k tomu, že na americké straně hranic USA a Mexika jsou zadržováni migranti a žadatelé o azyl, kterým se podařilo překročit hranice, a panuje tam krizová humanitární situace; vzhledem k tomu, že obzvláště znepokojivá a odsouzeníhodná je situace stovek dětí, které buď živoří na hranicích ve stanových městech, nebo jsou za mřížemi v detenčních zařízeních, jež nesplňují základní lidskoprávní standardy, neboť jsou přelidněná a chybí v nich adekvátní zdravotní a hygienická zařízení a řádná strava;

H. vzhledem k tomu, že kancelář generálního inspektora ve zprávě o situaci v přijímacím zařízení Rio Grande Valley, kterou vypracovala pro ministerstvo pro vnitřní bezpečnost, poukázala na „naléhavé problémy detenčních zařízení, které vyžadují okamžitou pozornost a náležité kroky“ v důsledku „obrovského přeplnění jejich kapacit a dlouhodobého zadržování dětí bez doprovodu, rodin i jednotlivých dospělých osob cizí státní příslušnosti“, a proto vyzvala, aby byly „bezodkladně provedeny kroky k snížení nebezpečného přeplnění a ke zkrácení dlouhodobé internace dětí a dospělých v zařízení Rio Grande Valley“;

I. vzhledem k tomu, děti nelze zbavit svobody na základě jejich migračního statusu nebo statusu jejich rodičů s odkazem na nejlepší zájem dítěte, a že tento krok překračuje nezbytné meze, a stává se tak zcela nepřiměřeným opatřením, které s sebou nese riziko krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení s migrujícími dětmi; vzhledem k tomu, že dospělí migranti a žadatelé o azyl by měli být zbavováni svobody pouze v krajním případě, a je-li takové opatření nezbytné, měli by být zadržování co nejkratší možnou dobu, měl by jim být zaručen řádný proces a podmínky v detenčních zařízeních by měly plně vyhovovat všem relevantním mezinárodním standardům v oblasti lidských práv;

J. vzhledem k tomu, že podle údajů, které Úřad USA pro cla a ochranu hranic poskytl organizaci Amnesty International, bylo od roku 2017 do srpna 2018 po překročení hranic rozděleno asi 8 000 rodin; vzhledem k tomu, že tyto údaje nezahrnují mnoho dalších případů separace, např. oddělení dětí od jejich starších sourozenců, tet a strýců, prarodičů a dalších vzdálenějších příbuzných;

K. vzhledem k tomu, že v červnu 2018 nařídil federální soudce v San Diegu vládě USA tuto praxi ukončit; vzhledem k tomu, že podle údajů poskytnutých federálnímu soudci však Úřad USA pro cla a ochranu hranic pokračoval v nuceném rozdělování rodin, kdy od června 2018 bylo od rodin odloučeno nejméně 245 dětí, a že v mnoha případech nebyla pořízena jasná dokumentace, která by pomohla tyto děti vypátrat;

L. vzhledem k tomu, že v prosinci 2018 evidovalo ministerstvo zdravotnictví a sociálních služeb USA 2 737 odloučených dětí a současně připustilo, že od roku 2017 tento osud zřejmě potkal tisíce dalších dětí, které vláda nebyla schopna identifikovat, protože nemá k dispozici efektivní systém sledování;

M. vzhledem k tomu, že rozdělování rodin a časově neomezené zadržování osob představují špatné zacházení; vzhledem k tomu, že děti, které žijí bez svých rodin v institucionální péči, se mohou velmi snadno stát obětmi citového, tělesného a psychického zneužívání, které může trvale poznamenat jejich další vývoj, vést ke zraněním a hlubokým traumatům a mít vážné negativní sociální důsledky;

N. vzhledem k tomu, že podle zpráv Americké unie pro občanské svobody a podle různých prohlášení mluvčích ministerstva zdravotnictví a sociálních služeb USA a ministerstva USA pro vnitřní bezpečnost je známo minimálně šest případů dětí, které od loňska zemřely v imigrační vazbě, zatímco za předchozích téměř deset let podle informací žádné dítě zadržované Úřadem USA pro cla a ochranu hranic o život nepřišlo;

O. vzhledem k tomu, že podle údajů Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) zatím v roce 2019 zemřelo při pokusu o přechod hranice z Mexika do USA 197 osob, z toho minimálně 13 dětí; vzhledem k tomu, že počet úmrtí v posledních pěti letech neustále roste a že v letech 2014 a 2018 celkem zemřelo více než 1 900 osob;

Čtvrtek 18. července 2019

P. vzhledem k tomu, že mexické orgány v posledních týdnech mnohem důrazněji prosazují migrační politiky, takže roste počet zadržených a deportovaných migrantů;

Q. vzhledem k tomu, že migranti, zejména ze Střední Ameriky, jsou v důsledku zoufalé situace dohnáni k cestě a překročení hranic s USA; vzhledem k tomu, že tlak na jižních a severních hranicích vede tisíce migrantů, z nichž většinu tvoří ženy a děti, k tomu, aby své životy vážně riskovaly;

R. vzhledem k tomu, že podle mexické vlády nyní Mexiko čelí krizi veřejného pořádku a bezpečnosti, kterou provázejí násilnosti; vzhledem k tomu, že v rámci amerického programu Protokoly ochrany migrantů (Migrant Protection Protocols, MPP) jsou žadatelé o azyl vraceni do Mexika, mj. do jeho dvou severních států Baja California a Chihuahua, které patří mezi mezi státy s nejvyšší mírou kriminality v zemi, a žijí v krajně nedůstojných podmínkách, ve kterých jim hrozí, že se stanou oběťmi závažné trestné činnosti, jako jsou únosy, sexuální útoky a násilí;

S. vzhledem k tomu, že masové vyhošťování žadatelů o azyl, protiprávní rozdělování rodin a svévolné a časově neomezené zadržování žadatelů o azyl v detenčních centrech bez vyhlídky na propuštění jsou krutými politikami a hrubým porušením azylových zákonů USA a mezinárodního práva;

T. vzhledem k tomu, že dne 27. června 2019 schválila americká Sněmovna reprezentantů finanční balíček ve výši 4,6 miliardy USD na řešení situace na hranici USA s Mexikem;

U. vzhledem k tomu, že pracovníci kanceláří OSN pro lidská práva v Mexiku a ve Střední Americe zdokumentovali četné případy porušování lidských práv a protiprávního zacházení s migranty a žadateli o azyl při tranzitu, včetně případů neúměrného použití síly, svévolného zbavení svobody, rozdělení rodin, odepření přístupu ke službám, navrácení a svévolného vyhoštění;

V. vzhledem k tomu, že Úmluvu OSN o právech dítěte podepsalo a ratifikovalo 195 států; vzhledem k tomu, že Spojené státy jsou jediným členským státem OSN, který tuto úmluvu neratifikoval;

W. vzhledem k tomu, že partnerství EU a USA je založeno na silných politických, kulturních, ekonomických a historických vazbách a na sdílených hodnotách, jako je svoboda, demokracie, prosazování míru a stability, lidská práva a právní stát; vzhledem k tomu, že silné vztahy mezi EU a USA jsou zásadní pro budování demokratičtějšího, bezpečnějšího a lépe prosperujícího světa;

1. je hluboce znepokojen situací migrantů a žadatelů o azyl na hranicích mezi USA a Mexikem, zejména situací dětí migrantů;

2. vyjadřuje politování nad úmrtím mnoha lidí, kteří se vydali na cestu po trasách směřujících na hranice mezi USA a Mexikem; vyjadřuje nejhlubší solidaritu se všemi oběťmi a jejich rodinami;

3. je znepokojen úděsnými podmínkami, za jakých jsou migranti a žadatelé o azyl, zejména děti, drženi v amerických detenčních zařízeních pro přistěhovalce, v nichž chybí odpovídající zdravotní péče, řádná strava a adekvátní hygienické podmínky; hluboce lituje, že v posledních měsících došlo k úmrtí sedmi nezletilých migrantů, kteří byli ve vazební věznici amerického ministerstva pro vnitřní bezpečnost, a podporuje veškeré úsilí Kongresu USA a americké vlády o zajištění dohledu, řádného vyšetření, transparentnosti a zodpovědnosti, pokud jde o okolnosti těchto úmrtí;

4. zdůrazňuje, že opatření na ochranu hranic musí být v souladu s mezinárodními závazky USA v oblasti lidských práv a neměla by vycházet z úzce koncipovaných politik zaměřených na odhalení, zadržení a urychlené deportace nelegálních migrantů;

5. žádá, aby byla zaručena lidská práva, bezpečnost a přístup k azylovému řízení odpovídajícímu lidskoprávním standardům, mj. tím, že bude dodržována zásada nenavracení a budou zajištěny důstojné podmínky přijímání migrantů;

6. odsuzuje používání metody rozdělování rodin, která může způsobovat systematickou traumatizaci dětí a jejich nejbližších rodinných příslušníků a je metodou, která se zdá být v rukou současné americké vlády nástrojem přistěhovalecké politiky, který má sloužit k odrazení lidí hledajících bezpečné útočiště;

7. zdůrazňuje, že rozdělování rodin a zadržování přistěhovalců v detenčních centrech nejsou nikdy v nejlepším zájmu dětí;

8. bere na vědomí memorandum americké kanceláře generálního inspektora a vyzývá USA, aby revidovaly všechny své současné migrační politiky a postupy, které porušují mezinárodní právo v oblasti lidských práv, včetně základního práva žádat o azyl, zásady nenavracení a práva na lidskou důstojnost;

9. vyzývá vládu USA, aby ukončila rozdělování rodin a s okamžitou platností vrátila všechny děti, které jsou stále odděleny od svých rodičů či poručníků, k jejich rodinám a znovu jim zajistila bezpečí známého prostředí jejich blízkých, a věnovala zvláštní pozornost potřebám těchto dětí;

10. vyzývá příslušné orgány v USA, aby okamžitě zajistily, aby měli všichni zadržovaní přístup k základním právům, jako je právo na vodu, stravu, zdravotní péči a střechu nad hlavou;

11. se vší naléhavostí žádá orgány v USA, aby nalezly nedetenční alternativy pro migranty a žadatele o azyl, jak děti, tak dospělé; žádá, aby byly děti, kterých se to týká, vráceny ke svým rodinám;

12. naléhavě vyzývá vládu USA, aby ratifikovala Úmluvu OSN o právech dítěte, kterou USA podepsaly v roce 1995, poté ji však nikdy formálně nepřijaly, takže jsou jedinou zemí na světě, která tento krok neučinila; naléhavě vyzývá vládu USA, aby ratifikovala třetí opční protokol k této úmluvě, který se týká postupu předkládání oznámení případů porušování úmluvy;

13. vyjadřuje vážné znepokojení nad posledními raziemi americké agentury pro přistěhovalectví a výběr cel (ICE), které postihují nehlášené migranty, zejména ze zemí Střední Ameriky, jejich rodiče a děti a mají za důsledek jejich kriminalizaci;

14. je přesvědčen, že reagovat na migrační toky represí a kriminalizací jen přiživuje xenofobii, nenávist a náchylnost k násilí;

15. je znepokojen nedávnými změnami v migračních politikách, které uplatňují mexické orgány, a vyzývá mexickou vládu, aby si při řešení problému migrace počínala v souladu s mezinárodními standardy a s mezinárodním právem v oblasti lidských práv;

16. má za to, že armáda není tím pravým nástrojem k řešení problémů migrace; upozorňuje na to, že situaci na hranicích by měly mít na starost speciální policejní složky, které by byly náležitě vyškoleny a vycvičeny a měly by pokyn dodržovat lidská práva a brát ohled na důstojnost migrantů;

17. uvědomuje si, že migrace je globální výzvou, a vyzývá země původu a tranzitu a cílové země, aby společně pracovaly na řešení základních příčin migračních toků prostřednictvím komplexního přístupu; v tomto ohledu opakuje, že plně podporuje vypracování a uplatňování globálního paktu pro uprchlíky a globálního paktu pro bezpečnou, řízenou a legální migraci, které jsou významnou příležitostí ke zlepšení řízení migrace a k řešení výzev s ní spojených;

18. opakuje, že věří v otevřený a spravedlivý obchod, a vyjadřuje pevné přesvědčení, že ekonomický nátlak a hrozby represivními cly jsou kontraproduktivní a nejsou s to pomoci suverénním zemím nalézt konstruktivní a dlouhodobá řešení politických výzev, jako je migrace;

19. vzdává hold jednotlivcům a organizacím občanské společnosti, kteří se snažili zajistit, aby se migrantům dostalo těch nejzákladnějších práv, jako je právo na vodu, stravu, zdravotní péči, odpovídající přístřeší a další podobná pomoc, a to po obou stranách hranic a v celém regionu; opakuje svůj požadavek, aby humanitární pomoc nebyla kriminalizována, a znovu naléhavě vyzývá Komisi, aby přijala v této věci pokyny, v souladu s usnesením ze dne 5. července 2018;

20. vítá prohlášení vysoké komisařky OSN pro lidská práva; přivítal by zjišťovací misi Úřadu vysoké komisařky OSN pro lidská práva nebo relevantních expertů OSN, která by prošetřila situaci v oblasti lidských práv na hranicích mezi USA a Mexikem;

21. zavazuje se, že bude důkladně sledovat rozvojovou pomoc EU tomuto regionu, aby byly zajištěny efektivní standardy rozvoje, protože to může pomoci řešit základní příčiny nucené migrace;

22. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Evropské komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, prezidentovi USA Donaldu Trumpovi a jeho vládě, Kongresu USA a vládě a parlamentu Mexika.